

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 250
din 08.08.2012**

Dosar nr.: 167/2012

Petiția nr.: 2222 din data 07.05.2012

Petent: S. S. prin Partida Romilor Pro-Europa

Reclamat: C. R.

Obiect: comentarii cu caracter discriminatoriu la adresa etniei rome

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

I.1.1. Partida Romilor Pro-Europa, cu sediul în București, ..

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatelor

I.2.1. C. R.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 2222 din 07.05.2012, petenta arată că, av. C. R. a folosit expresii jignitoare la adresa petentului referitor la etnia acestuia.

2.2. În acest sens, arată că în data de 01.03.2012 se afla la Tribunalul Timiș pe rolul căruia avea un proces civil și timpul pledoariei apărătorul părții adverse av. C. R. a folosit cuvinte jignitoare la adresa etniei petentului, „*Voi țigani care sunteți toți într-o oală și sunteți incuți*”.

2.3. Astfel, petentul consideră afirmațiile dnei avocat că au fost făcute cu scopul de a-l denigra în fața instanței de judecată cu intenția de a-și pierde anumite drepturi.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresa înregistrată cu nr. 2222/8.06.2012 excepția de necompetență materială, motivată, a fost comunicată petentei. Colegiul a pus în vedere petentei că CNCD nu are competență materială având în vedere prevederile Legii 303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor.

3.3. Colegiul a solicitat petentei să își prezinte propriile apărări față de excepția invocată din oficiu și a acordat termen la data de 19.06.2012. Petenta nu a comunicat apărări până la data soluționării dosarului.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 2222 din 07.05.2012, petenta arată că, av. C. R. a folosit expresii jignitoare la adresa petentului referitor la etnia acestuia.

4.2. În acest sens, arată că în data de 01.03.2012 se afla la Tribunalul Timiș pe rolul căruia avea un proces civil și timpul pledoariei apărătorul părții adverse av. C. R. a folosit cuvinte jignitoare la adresa etniei petentului, „*Voi țigani care sunteți toți într-o oală și sunteți incuți*”.

4.3. Astfel, petentul consideră afirmațiile dnei avocat că au fost făcute cu scopul de a-l denigra în fața instanței de judecată cu intenția de a-și pierde anumite drepturi.

4.4. Petenta solicită ca CNCD să aplice prevederile legale în cazul reclamatei.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, precum și de susținerile petentei, Colegiul director urmează a analiza excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată din oficiu în cauză.

5.2. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.3. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare, "sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: "Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării". Din coroborarea aceluiași texte (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngrădiți ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD este obligat să soluționeze orice plângere întemeiată pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente sus menționate.

5.4. Din acest punct de vedere, Colegiul director constată că petenta invocă vătămarea drepturilor sale, prin caracterul discriminatoriu al afirmațiilor dnei avocat în cadrul procesului civil aflat pe rolul instanței de judecată al Tribunalului Timiș la adresa etniei petentei.

5.5. În considerarea incidenței obiectului petiției în câmpul de aplicare al O.G. nr. 137/2000 republicată, trebuie precizat că jurisdicția exercitată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o „jurisdicție administrativă” ce presupune o procedură specială, administrativ-jurisdicțională, ce se bazează pe principiul independenței organului care emite actul față de părțile de litigiu, cu asigurarea principiului contradictorialității și al dreptului la apărare. Actul de soluționare a unui conflict corelativ dispozițiilor O.G. nr. 137/2000, republicată, este emis de o autoritate administrativă investită, prin lege organică, cu atribuții de jurisdicție administrativă specială (C.N.C.D.) iar actul per se, este susceptibil de a fi atacat în contenciosul administrativ general, sub cenzura instanțelor judecătorești. Aceste aspecte sunt statuate de prevederile art. 16 (independența organului care emite actul), art. 20 (procedura specială), art. 20 alin.6 (principiul contradictorialității și al dreptului la apărare), art. 20 alin.7 (obligativitatea motivării actului), art. 20 alin.9 (procedura de atac în fața instanței de contencios administrativ) din O.G. nr. 137/2000 republicată în temeiul Legii nr. 324/2006 (lege organică) pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000. De altfel, caracterul administrativ jurisdicțional al actelor adoptate de Colegiul director al CNCD a fost statuat în nenumărate rânduri de instanțele de contencios administrativ (între altele decizia civilă nr. 1960 din 15.05.2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție). Prin Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008 și ulterior Decizia nr. 444 din 31 martie 2009 și Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că „CNCD este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ-jurisdicțional și respectă prevederile constituționale cuprinse în art.124 privind îndeplinirea justiției și art.126 alin.(5), care interzice înființarea de instanțe extraordinare”.

5.6. Ca atare, se naște întrebarea legitimă, în ce măsură pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. nr. 137/2000 republicată, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul în soluțiile

pronunțate de instanțele judecătorești, ori în legătură indisolubilă cu activitatea de înfăptuire a justiției de către instanțele judecătorești.

5.7. Constituția României în art.1 alin.4 prevede că: „Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor-legislativă, executivă și judecătorească în cadrul democrației constituționale”. Art.125 alin. 1, alin.2. și alin.3 din Constituție statuează înfăptuirea justiției potrivit legii, dispunând că justiția este unică și imparțială, egală pentru toți iar judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Aceasta face ca în activitatea de judecată, judecătorii să nu poată fi supuși nici unei directive din partea puterii legislative sau executive.

5.8. Prin Decizia nr.322/2001, publicată în Monitorul Oficial nr.66/2002, Curtea Constituțională a reținut că: „În deplină concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, art.6 pct.1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (ratificată prin Legea nr.30 din 18 mai 1994) și alte tratate internaționale la care România este parte, Constituția României consacră în cap.VI, intitulat “Autoritatea judecătorească”, principiile organizării și înfăptuirii justiției în țara noastră. În conformitate cu aceste principii, în România justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege [art.125 alin.(1)], compuse din *judecători independenți care se supun numai legii* [art.123 alin.(2)]. ...În scopul garantării independenței... prin Constituție a fost instituit, ca o a treia componentă a autorității judecătorești, Consiliul Superior al Magistraturii, compus în exclusivitate din magistrați ..., care are ca principală funcție asigurarea inamovibilității, a independenței și a imparțialității judecătorilor ... prin puterea de decizie în ceea ce privește promovarea în funcție și transferarea judecătorilor, precum și prin rolul de consiliu de disciplină al judecătorilor. ...”

5.9 Astfel cum a reținut și Înalta Curte de Casație și Justiție, conform prevederilor art. 124 pct. 3 din Constituția României, coroborat cu prevederile art. 2 alin. (3) și art. 4 din legea nr. 303/2004 privind Statutul judecătorilor și procurorilor și cu art. 3 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, judecătorii sunt independenți, se supun numai legii, sunt imparțiali și sunt obligați ca, prin întreaga lor activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, precum și *egalitatea lor în fața legii și să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu tuturor participanților* la procedurile judiciare, indiferent de calitatea acestora (A se vedea Decizia penală nr. 189/2009 sau Decizia penală nr. 283/2009).

5.10. În condițiile art. 97 din legea nr. 303/2004 republicată orice persoană poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii în legătură cu activitatea sau conduită necorespunzătoare a judecătorilor, încălcarea obligațiilor profesionale în raporturile cu justițiabilii ori săvârșirea de către aceștia a unor abateri disciplinare. Astfel, C.S.M. îndeplinește rolul de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor pentru faptele prevăzute în statut. (art. 44 din legea nr. 317/2004).

5.11. Având în vedere aceste considerente, a admite că CNCD are competența rațiune materiae de a analiza aspecte ce derivă din conținutul hotărârilor judecătorești sau din procedurile desfășurate în fața instanțelor de judecată, ar presupune, în primul rând, instituirea unei modalități complementare

de control a unei hotărâri judecătorești, iar în al doilea rând, o substituie în prerogativele Consiliului Superior al Magistraturii, instanța în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorului.

5.12. Nemulțumirile părților dintr-un proces cu referire la modul concret de soluționare a cauzei trebuie să îmbrace forma căilor de atac, în limitele recunoscute de lege. Or, din acest punct de vedere, art. 97 alin.2 din legea nr. 303/2004 republicată prevede că exercitarea dreptului de a sesiza CSM nu poate pune în discuție soluțiile pronunțate prin hotărârile judecătorești, care sunt supuse căilor legale de atac. Însăși textul constituțional din art.129 statuează că „Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii”. Astfel, controlul legalității hotărârilor judecătorești este asigurat în cadrul sistemului căilor de atac.

5.13. Chiar dacă s-ar admite că CNCD nu ar exercita un control de legalitate al hotărârilor judecătorești, procedura ce decurge din declanșarea jurisdicției CNCD ar presupune, în ultimă instanță, adoptarea unui act administrativ-jurisdicțional ce vizează soluționarea unui conflict juridic dintre o persoană fizică și instanța de judecată, în mod indisolubil legat de actul acesteia, hotărârea judecătorească, ceea ce nu poate fi asimilat decât unui act de imixtiune în activitatea instanței. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că puterile publice nu pot adresa instrucțiuni instanțelor de judecată, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate.

5.14. Coroborând acest aspect fundamental incident petiției deduse soluționării, Colegiul director este de opinie că, în speță, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate de stat, autonomă, nu poate analiza statuările instanțelor judecătorești, nu se poate pronunța sine qua non asupra aspectelor corelative actului de justiție, ori cu privire la aspectele procedurale ale procesului civil. C.N.C.D. nu poate adresa instrucțiuni instanțelor, în speță membrilor acestora în ceea ce privește exercițiul funcțiilor lor și nici să interzică executarea hotărârilor judecătorești pronunțate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (4) și art. 26 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** pentru ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu obiectul petiției, astfel cum este formulat;
2. Clasarea dosarului;
3. Se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA - Membru

CAZACU IOANA – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA - Membru

VASILE ALEXANDRU – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

Hotărâre Redactată: D.N.T., Tehnored. V.F

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu **executoriu**.